

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES
EXAMINATION: DECEMBER – 2023
SECOND SEMESTER

Subject: Social Movements in Contemporary India (IC-202)

Date: 28/12/2023

Total marks: 100

Time: 2.00 pm to 5.00 pm

Instructions: 1) Attempt any **Five** questions.
2) All questions carry **equal (20)** marks.

- Q. 1) Explain definition and features of social movement. (20)
Q. 2) Elucidate types of social movements and its foundations. (20)
Q. 3) What is deprivation? Explain theory of relative deprivation. (20)
Q. 4) Discuss structural strain theory. (20)
Q. 5) Explain peasant's movement in India. (20)
Q. 6) Elucidate Narmada Bachav Andolan. (20)
Q. 7) Critically evaluate Anti-corruption movement. (20)
Q. 8) Write on middle class movement. (20)
Q. 9) Give brief account of success and failure of social movements in India. (20)
Q.10) **Write Short notes. (Any Two)** (20)
a) Definition and features of crowd
b) Features of ideal leader
c) Meaning and impact of revolution
d) Current debt on LGBTQ++ movement in India

मराठी रूपांतर

सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण (२०) आहेत.

- प्र. १) सामाजिक चळवळीची व्याख्या आणि वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. (२०)
प्र. २) सामाजिक चळवळीचे प्रकार आधारांसह विशद करा. (२०)
प्र. ३) वंचितता म्हणजे काय? तुलनात्मक वंचिततेचा सिद्धांत स्पष्ट करा. (२०)
प्र. ४) संरचनात्मक तणावाचा सिद्धांत - चर्चा करा. (२०)
प्र. ५) भारतातील शेतकऱ्यांची चळवळ स्पष्ट करा. (२०)
प्र. ६) नर्मदा बचाव आंदोलन विशद करा. (२०)
प्र. ७) भ्रष्टाचार विरोधी चळवळीचे सटिक मूल्यमापन करा. (२०)
प्र. ८) मध्यमवर्गीय चळवळीवर लिहा. (२०)
प्र. ९) भारतातील सामाजिक चळवळीचे यशापयश यावर थोडक्यात माहिती द्या. (२०)
प्र. १०) **टिपा लिहा. (कोणतेही दोन)** (२०)
अ) गर्दीची व्याख्या आणि वैशिष्ट्ये
ब) आदर्श नेत्याची वैशिष्ट्ये
क) क्रांतीचा अर्थ आणि प्रभाव
ड) एलजीबीटीआयक्यू++ चळवळीवर भारतात सध्या चालू असणारी चर्चा